
Starożytny Rzym - cz. II - władza republikańska w Rzymie

Starożytny Rzym - cz. II

W republice rzymskiej obowiązywało spisane około 450r. p.n.e. prawo XII tablic, które legło u podstaw wszystkich późniejszych systemów prawnych.

Władza republikańska w Rzymie

Oficjalnie władzę w republikańskim Rzymie inspirował lud, a swoją wolę wyrażał na zgromadzeniach ludowych. Zgromadzenie przyjmowało lub odrzucało uchwały senatu, wybierano najważniejszych urzędników państwowych. Wszystkie niemal urzędy były kolegialne i jednoroczne. Wyjątkiem od reguły były urzędy cenzorów i dyktatora.

Cenzorów było dwóch i sprawowali urząd przez 5-cio letnią kadencję. W ich kompetencjach leżało przeprowadzanie spisu obywateli według klas majątkowych, sporządzanie listy senatorów oraz czuwanie nad moralnością obywateli.

Dyktator był wybierany w nadzwyczajnych sytuacjach zagrożenia państwa na okres 6 miesięcy. Dyktatora wybierał senat i przez okres sprawowania funkcji skupiał w swoich rękach pełnię władzy.

Do obowiązków konsulów należała troska o władzę wykonawczą, którą sprawowali. W ich rękach była też władza wojskowa oraz dbanie o życie religijne państwa. Zastępcami konsulów byli pretorzy, których podstawowym obowiązkiem była troska o porządek prawny w państwie.

Najistotniejszą jednak rolę w ustroju republikańskiego Rzymu odgrywał senat, w skład, którego wchodziło 300 członków, byłych urzędników. Godność senatorska była dożywotnia, co przy jednorocznych kadencjach większości urzędów rzymskich było gwarantem ciągłości władzy. Teoretycznie konsul zwracał się do senatu z prośbą o radę, jednak w praktyce nie mógł zrobić niczego wbrew stanowisku senatu.

To senat decydował o wojnie i pokoju, budżecie państwa oraz polityce zagranicznej i właściwie sprawował faktyczną władzę w republice rzymskiej.